

YTTRANDE

Dnr Fi2025/01687

Regeringskansliet
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 3 oktober 2025

Promemorian Tillfälligt sänkt skatt på livsmedel

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag.

SPF Seniorerna föreslår att

- en statlig kommission får i uppdrag att följa momssänkningens effekter i detaljhandeln, så att sänkningens fullt ut märks på varornas priser,
- pensionsavgiften höjs, inom ramen för befintlig arbetsgivaravgift.

Allmänt

Tillgång till livsmedel till rimliga priser är avgörande för oss människor. Höga matpriser berör därför alla, men de slår obarmhärtigt hårt mot de som redan sedan tidigare vänder på slantarna – till exempel seniorer, arbetslösa, sjukskrivna och ensamstående föräldrar.

När de ekonomiska marginalerna är små är höga matpriser ett särskilt hårt slag. När prisökningarna var höga förde SPF Seniorerna fram att ett sätt att omedelbart lindra effekterna av höga matpriser är att tillfälligt befria basvaror inom livsmedel från moms. Det skulle framför allt gynna ensamstående personer med svaga inkomster då de i högre grad lägger merparten av matutgifterna på basvaror.

I sin granskningsrapport *Nedsatt moms på livsmedel – prisseffekt, fördelningsprofil och kostnadseffektivitet* (RiR 2018:25) visade Riksrevisionen att sänkningen från 21 till 12 procent som genomfördes på 90-talet hade positiva effekter på köpkraften på kort sikt, särskilt för låginkomsthushåll. Matpriserna sjönk så mycket att hela momsnedsättningen antas ha omvandlats till sänkta priser i butikerna.

SPF Seniorerna

Box 380 63, 100 64 Stockholm [Hornsgatan 172, 117 28]

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

SPF Seniorerna menar att sänkt moms på livsmedel är en kortsiktig åtgärd för att underlätta för hushållen. Den kan också genomföras relativt omgående. Men vi anser också att en momssänkning borde ha genomförts tidigare samt att en mer generell sänkning inte är en särskilt träffsäker åtgärd. På längre sikt finns andra sätt att kostnadseffektivt förstärka köpkraften hos låginkomsthushåll, liksom nödvändiga åtgärder som högre inkomstpensioner.

Att gå till matbutiken som äldre ska inte förknippas med oro över att pengarna inte räcker och att man kanske inte kommer att kunna äta sig mätt.

SPF Seniorerna menar att promemorians förslag inte ersätter behovet av att den allmänna pensionen höjs samt andra åtgärder som underlättar ekonomiskt för landets pensionärer.

Alternativa åtgärder

Förslaget om en tillfälligt sänkt mervärdesskatt på livsmedel väntas ha offentlig-finansiella effekter på omkring 16 miljarder kronor år 2026 och 21 miljarder kronor år 2027. Det är således ansevärd summor det handlar om. Samtidigt har det sedan flera år tillbaka framgått av olika rapporter och studier att många seniorer har det tufft ekonomiskt, inte minst beror det på att den allmänna pensionen inte levererar som förväntat.

Pensionsmyndigheten skriver till exempel på sin webbplats att om man saknar tjänstepension och bara har allmän pension från staten riskerar man en låg pension. Bland SPF Seniorernas medlemmar uppger sju av tio att de inte klarar sig på enbart den allmänna pensionen. Detta är dessutom något medlemmarna uppger ett par år efter att det införts olika kortsiktiga åtgärder som inkomstpensionstillägg, höjd garantipension och skattesänkningar.

Det som i stället behövs för en trygg ekonomi på äldre dagar är långsiktiga åtgärder som förstärker inkomstpensionen och bidrar till att det blir mer lönsamt att ha arbetat för sin pension. Att höja pensionsavgiften för att stärka inkomstpensionerna för dagens och framtidens pensionärer genom en omfördelning inom befintlig arbetsgivaravgift beräknas kosta cirka 20–25 miljarder kronor. Med andra ord en summa i paritet med den sänkta matmomsen. Men högre inkomstpensioner vore en klart bättre, och långsiktig, investering för köpkraften och den ekonomiska tryggheten hos såväl dagens som framtidens pensionärer än sänkt matmoms. Detta bör noga beaktas redan nu men i synnerhet när den föreslagna perioden för momssänkningen upphör.

3. Sänkt mervärdesskatt på livsmedel

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att mervärdesskatten på livsmedel sänks från 12 till 6 procent under perioden den 1 april 2026 till 31 december 2027.

SPF Seniorerna föreslår att

- en statlig kommission får i uppdrag att följa momssänkningens effekter i detaljhandeln, så att sänkningens fullt ut märks på varornas priser,
- pensionsavgiften höjs, inom ramen för befintlig arbetsgivaravgift.

Även om SPF Seniorerna hellre hade sett en sänkning av matmomsen på basvaror är en sänkt allmän livsmedelsmoms välkommen.

Åtgärden föreslås vara tillfällig, så länge lågkonjunkturen varar. Om konjunkturen fortsätter efter den 31 december 2027 bör regeringen först göra en grundlig utvärdering av åtgärdens effekter innan en möjlig förlängning kommer på tal.

I detta ärende har SPF Seniorernas förbundsordförande beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Anna Eriksson deltagit.

Maria Larsson
Förbundsordförande

SPF Seniorerna är en av Sveriges största ideella organisationer med närmare en kvarts miljon medlemmar i cirka 750 föreningar över hela landet, samt Sveriges äldsta seniororganisation, bildad 1939. Förbundet är verkligt partipolitiskt och religiöst obundet och organiserar alla som har någon form av pension och deras partner.